

HLFs lokallag og fylkeslag
v/ styret

Oslo, 14.4.2016

Teleslyngegeriljaen – praktisk info

Innledning

Dette informasjonsnotatet kan lokallagene og fylkeslagene i HLF bruke i forbindelse med kampanjen Teleslyngegeriljaen, der lokallag skal sjekke publikumsbygg for teleslyngeutstyr. Her finnes praktisk informasjon om hvordan man kan gå fram og i korte trekk hvordan teleslynger fungerer, hvordan man tester dem, samt det gjeldende lovverket for tilrettelegging. Lykke til!

Praktisk informasjon om kampanjen

HLF oppfordrer alle lokallag til å undersøke kirker, kommunestyresaler og kulturhus for teleslyngeutstyr innenfor lokallagets område i løpet av våren og sommeren 2016. Målet er at flere bygninger skal bli tilrettelagt. Når dere har undersøkt et bygg melder dere funnene til HLF sentralt fortløpende, som vil lage en landsdekkende oversikt. Vi oppfordrer også til å forsøke å få oppmerksomhet rundt kampanjen i lokalmediene med leserbrev og/eller nyhetsoppslag, slik at kommunen eller annen bygningseier blir ytterligere presset til å tilrettelegge.

Et annet mål med kampanjen er å skape engasjement rundt tilrettelegging for hørselshemmede og sørge for organisasjonsbygging gjennom grasrotdeltakelse. Benytt anledningen til å verve nye medlemmer og aktivere eksisterende medlemsmasse. HLF sentralt gir informasjon og hjelp til lokallag som ønsker å være med på kampanjen.

Kampanjeperioden varer fra fylkesårsmøte i mars 2016 til 31. august 2016. I løpet av denne perioden har lokallagene forhåpentligvis hatt tid til å undersøke kulturhus, kirker og kapeller i deres region. Har ikke lokallaget kapasitet til å sjekke alle byggene, velg ut enten kirker, kulturhus eller kommunestyresalen og sjekk disse byggene.

Hvordan gå fram for å sjekke utstyr i en publikumsbygning?

Ring bygningseier/bygningsansvarlig på forhånd og opprett kontakt, gjerne med den som er ansvarlig for tilrettelegging, hvis dette finnes. Det er en fordel å gjøre en avtale, slik at det er mulig å intervju personene om tilretteleggingen i bygningen ved oppmøte.

Ta kontakt med lokalavisen, lokal-TV eller radio i lokallagets nærområde. Fortell journalisten hva lokallaget skal gjøre, når og hva som er formålet. For at det skal bli en nyhetssak er det lurt å ha en person som kan fortelle om en opplevelse med manglende tilrettelegging.

Hvis det finnes lokale kjendiser i nærområdet kan det være fint å invitere med seg dem for å sjekke tilretteleggingen. Kanskje en musiker eller skuespiller blir med for å teste

tilretteleggingen i kulturhuset? Eller en politiker som er opptatt av deltakelse for alle blir med og tester utstyr i kommunestyresalen eller kirken? Dette gir muligheter for nyhetsoppslag, som er bra for HLFs synlighet.

Når lokallaget skal sjekke utstyr er det viktig å få en god tone med de ansatte. Ikke vær konfronterende, men spør om de har utstyr og i så fall hvor mye det blir brukt. Spør også om det er noen ansatte som kan bruke det.

Hvis det ikke er utstyr, spør om de kan si noe om hvorfor, og om de har opplevd en etterspørsel fra publikum. Spør også om de har planer om å få plass utstyr.

Send inn resultatene via elektronisk resultatskjema på internett via denne linken: <https://survey.analyzer.com/?pid=s6faq2k5> og send inn til HLF sentralt fortløpende. Slik er det mulig å få en oversikt over tilrettelegging rundt i Norge.

Hvordan virker en teleslynge?

Teleslynge har i flere tiår vært den beste og mest universelle måten å overføre lyd trådløst og direkte til høreapparater. Over 90 prosent av høreapparatene som leveres i Skandinavia har T-stilling for å ta imot teleslyngesignaler. Det er ingen andre løsninger som er like universelt tilgjengelig som teleslynge til dette formålet. Andre løsninger som IR eller FM-løsninger krever ekstrautstyr for at en høreapparatbruker skal nyttiggjøre seg det. Et høreapparat vil normalt fange opp lyden ved hjelp av små mikrofoner, men det finnes ingen små mikrofoner som på en god måte kan erstatte normal hørsel når det er avstand mellom den som snakker og den som lytter. Når høreapparatbrukeren ikke kan gå til den som snakker, så må vi bruke andre løsninger og da er mikrofoner koblet til teleslynge den mest universelt tilgjengelige løsningen.

En teleslynge er basert på de fysiske lover om magnetfelt. Magnetfeltet kan fanges opp av telespolen i høreapparatet når det settes i T-stilling. Lar vi en kabel gå rundt veggene i et rom og koblet til en egnet teleslyngeforsterker har vi en trådløs lydoverføring til de som er i rommet som har egnet mottaksutstyr. Et høreapparat satt i T-stilling er en mottaker for dette magnetfeltet, og høreapparatbrukere vil høre mikrofonlyden klart og tydelig.

Hvis behovet er begrenset eller virksomheten i rommet er omreisende, eller det er tekniske vanskeligheter med å få på plass fast teleslynge i et rom eller bygg, er portabelt utstyr et godt alternativ. Med slikt utstyr er det viktig at batteriene lades opp jevnlig og alltid etter bruk.

Testing av teleslyngelanlegg

Det finnes spesialisert utstyr for å teste om teleslyngen virker, men det er lite utbredt og få har tilgang på slikt utstyr. For lokallagene er det derfor trolig mest aktuelt å teste teleslyngelanlegg med høreapparat. Det er bedre jo flere høreapparatbrukere som kan teste samtidig. En som har høreapparat har svært sjelden et lineært hørselstap, og det er ganske vanlig at en høreapparatbruker ikke hører alle frekvenser og nyttiggjør seg forskjellige deler av frekvensområdet. Det kan derfor være vanskelig for en høreapparatbruker å vurdere om teleslyngen er riktig justert. Dette er med andre ord ikke en optimal løsning, men vil vise om teleslyngen fungerer eller ikke. Om teleslyngeforsterkeren har tonekontroll eller bass- og diskantkontroller bør de alltid stå i normalstilling. Unntaket er der det ved sertifisering av anlegget oppdages ulineariteter i frekvensgangen, at det gjøres justeringer.

Rettigheter

Forskrift om tekniske krav til byggverk (TEK 10) fra 2010 stiller krav til byggeier om å bevise at det ikke er behov for teleslynge (eller tilsvarende) om dette ikke blir montert:

§ 1-1. Forskriften skal sikre at tiltak planlegges, prosjekteres og utføres ut fra hensyn til god visuell kvalitet, universell utforming og slik at tiltaket oppfyller tekniske krav til sikkerhet, miljø, helse og energi.

§ 13-10. Lyd- og taleoverføringsutstyr: I byggverk for publikum og i rom i arbeidsbygning skal det være lyd- og taleoverføringsutstyr med mindre det kan dokumenteres at dette er unødvendig for å oppnå god taleforståelse. Inngang til rom med forsterket lyd- og taleoverføring skal være tydelig merket.

Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven fra 2013 stiller også krav til universell utforming:

§ 13. Offentlige og private virksomheter rettet mot allmennheten har plikt til å sikre universell utforming av virksomhetens alminnelige funksjon så langt det ikke medfører en uforholdsmessig byrde for virksomheten.

Norge har ratifisert konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) og i artikkel 29 og 30 beskrives plikten til å inkludere funksjonshemmede i det politiske og kulturelle liv.

Artikkel 29: Partene [statene] skal garantere mennesker med nedsatt funksjonsevne politiske rettigheter og mulighet til å nyte disse på lik linje med andre.

Artikkel 30: Partene [statene] erkjenner at mennesker med nedsatt funksjonsevne har rett til å delta i det kulturelle liv på lik linje med andre.

Bilde: Et av disse to symbolene skal være montert ved inngangen til bygning eller rom som har teleslynge.

Med vennlig hilsen

Anders Hegre
Generalsekretær

Hildegunn Fallang
Interessepolitisk rådgiver